

EBA/GL/2023/05

13.6.2023

Suunised, millega muudetakse suuniseid EBA/GL/2022/01 finantsinstitutsioonide ja kriisilahendusametite kriisilahenduskindluse parendamise kohta vastavalt direktiivi 2014/59/EL artiklitele 15 ja 16 (kriisilahenduskindluse suunised), et lisada uus peatükk kriisilahenduskindluse katsetamise kohta

1. Vastavus- ja aruandluskohustused

Suuniste staatus

1. See dokument sisaldab määruse (EL) nr 1093/2010¹ artikli 16 kohaselt väljastatud suuniseid. Määruse (EL) nr 1093/2010 artikli 16 lõike 3 kohaselt peavad pädevad asutused ja finantseerimisasutused võtma kõik suuniste järgimiseks vajalikud meetmed.
2. Suunistes esitatakse Euroopa Pangandusjärelevalve seisukoht nõuetekohase järelevalvetava kohta Euroopa Finantsjärelevalve Süsteemis ehk kuidas tuleks liidu õigust konkreetses valdkonnas kohaldada. Suuniste adressaadiks olevad määruse (EL) nr 1093/2010 artikli 4 lõikes 2 määratletud pädevad asutused peaksid suuniseid järgima, kaasates need sobival viisil oma järelevalvetavadesse (nt muutes oma õigusraamistikku või järelevalvemenetlusi) ka siis, kui suunised on suunatud eelkõige finantsinstitutsioonidele.

Aruandluskohustus

3. Määruse (EL) nr 1093/2010 artikli 16 lõike 3 kohaselt peavad pädevad asutused teatama EBA-le kuupäevaks 25.10.2023, kas nad järgivad või kavatsevad järgida neid suuniseid, või vastasel juhul mittejärgimise põhjused. Kui selleks tähtajaks teadet ei saada, peab EBA pädevat asutust nõudeid mitte täitvaks. Teated tuleks saata EBA veebilehel avaldatud vormil, märkides viite „EBA/GL/2023/05“. Teate peaksid saatma isikud, kes on asjakohaselt volitatud esitama oma pädeva asutuse nimel nõuete järgimise teateid. Nõuete järgimise staatuse mis tahes muutusest tuleb teatada EBA-le.
4. Kooskõlas EBA määruse artikli 16 lõikega 3 avaldatakse teated EBA veebilehel.

¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 24. novembri 2010. aasta määrus (EL) nr 1093/2010, millega asutatakse Euroopa Järelevalveasutus (Euroopa Pangandusjärelevalve), muudetakse otsust nr 716/2009/EÜ ning tunnistatakse kehtetuks komisjoni otsus 2009/78/EÜ (ELT L 331, 15.12.2010, lk 12).

2. Sisu, kohaldamisala ja mõisted

Sisu

5. Nende suunistega muudetakse finantsinstitutsioonide ja kriisilahendusametite kriisilahenduskõlblikkuse parendamise suuniseid vastavalt 13. jaanuari 2022. aasta direktiivi 2014/59/EL artiklitele 15 ja 16 (EBA/GL/2022/01)² (edaspidi „suunised“).
6. Suuniste sätted, mida käesolevate suunistega ei muudeta, jäävad kehtima ja neid kohaldatakse ka edaspidi.

3. Kohaldamiskuupäev

7. Neid suuniseid kohaldatakse alates 1. jaanuarist 2024.

4. Kriisilahenduskõlblikkuse suuniste³ muudatused

8. Kriisilahenduskõlblikkuse suuniste punkti 5 muudetakse järgmiselt:

„5. Käesolevates suunistes täpsustakse, võttes arvesse direktiivi 2014/59/EL⁴ artikli 10 lõiget 5 ja artikli 11 lõiget 1, kriisilahendusvahendipõhiseid meetmeid, mida peaksid võtma finantsinstitutsioonid, sealhulgas artikli 1 lõikes 1 viidatud ettevõtjad (edaspidi „finantsinstitutsioonid“), ja kriisilahendusametid, et parandada finantsinstitutsioonide, konsolideerimisgruppide ja kriisilahendusametite gruppide kriisilahenduskõlblikkust

² <https://www.eba.europa.eu/regulation-and-policy/recovery-and-resolution/guidelines-institutions-and-resolution-authorities-improving-resolvability>

³ Suunised EBA/GL/2022/01 finantsinstitutsioonide ja kriisilahendusametite kriisilahenduskõlblikkuse parendamise kohta vastavalt direktiivi 2014/59/EL artiklitele 15 ja 16 (kriisilahenduskõlblikkuse suunised).

⁴ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 15. mai 2014. aasta direktiiv 2014/59/EL, millega luuakse krediidiasutuste ja investimisühingute finantsstabiilsuse taastamise ja kriisilahenduse õigusraamistik ning muudetakse nõukogu direktiivi 82/891/EMÜ ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiive 2001/24/EÜ, 2002/47/EÜ, 2004/25/EÜ, 2005/56/EÜ, 2007/36/EÜ, 2011/35/EL, 2012/30/EL ja 2013/36/EL ning määruseid (EL) nr 1093/2010 ja (EL) nr 648/2012 (ELT L 173, 12.6.2014, lk 190)

kriisilahendusköblikkuse hindamise raames, mida viivad läbi kriisilahendusametid vastavalt nimetatud direktiivi artiklitele 15 ja 16.“

9. Kriisilahendusköblikkuse suuniste punkti 7 muudetakse järgmiselt:

„7. Käesolevaid suuniseid ei kohaldata finantsinstitutsioonidele, kelle kriisilahenduskavas, või selle konsolideerimisgrupi kriisilahenduskavas, kuhu nad kuuluvad, on ette nähtud nende nõuetekohane likvideerimine kooskõlas kohaldatava riigisisese õigusega. Strateegia muutmise korral, eelkõige likvideerimiselt kriisilahendusele, kohaldatakse suuniseid võimalikult kiiresti ja mitte hiljem kui kolm aastat pärast uut kriisilahendusstrateegiat sisaldava kriisilahenduskava heakskiitmist, välja arvatud peatükk 4.6, mida kohaldatakse hiljemalt ühe aasta jooksul alates sellest kuupäevast.“

10. Kriisilahendusköblikkuse suuniste punkti 10 muudetakse järgmiselt:

„10. Nendele finantsinstitutsioonidele, mis kuuluvad direktiivi 2013/36/EL artiklite 111 ja 112 kohaselt konsolideeritud järelevalve all olevasse konsolideerimisgruppi, kohalduvad suunised iga kriisilahendusala grupi ja asjakohasel juhul ka individuaalsel tasandil. Peatükke 4.6 ja 4.7 kohaldatakse ka selliste piiriüleste tütarettevõtjate tasandil, kes ei ole kriisilahendussubjektid, kui direktiivi 2014/59/EL artiklis 45f sätestatud omavahendite ja kölblike kohustuste miinimumnõue ületab summat, mis on piisav kahjumi katmiseks vastavalt sama direktiivi artikli 45c lõike 2 esimese lõigu punktile a.“

11. Kriisilahendusköblikkuse suuniste peatüki 3 pealkirja muudetakse järgmiselt:

„3. Rakendus- ja üleminekusätted“

12. Pärast kriisilahendusköblikkuse suuniste punkti 13 lisatakse uued punktid 13a, 13b ja 13c järgmiselt:

„13a. Finantsinstitutsioonid peaksid esitama kriisilahendusametitele punktis 124 viidatud esimese enesehindamise aruande 31. detsembriks 2024.“

13b. Erandina punktist 132 peaksid kriisilahendusametid edastama punktis 130 viidatud esimese kriisilahendusköblikkuse katsetamise programmi 31. detsembriks 2025.“

13c. Punktis 138 viidatud finantsinstitutsioonid peaksid esitama kriisilahendusametitele selles punktis viidatud esimese strateegiarauastiku 31. detsembriks 2025.“

13. Punkti 56 alapunkti e muudetakse järgmiselt:

„e. peamiste tulemuste allkirjastamine ja sellega seoses piisava delegerimiskorra tagamine osana asjakohastest sisekontrolli- ja usaldatavusmehhanismidest (näiteks kriisilahenduse aruandevormid ja enesehindamise aruanne);“

14. Punkti 4.5 järele lisatakse suunistesse järgmised uued punktid 4.6, 4.7 ja 4.8 koos punktidega 124–129, 130–137 ja 138–142:

4.6. Enesehindamise aruanne

124. Finantsinstitutsioonid peaksid vähemalt kord kahe aasta jooksul koostama ja esitama asjaomasele kriisilahendusasutusele aruande, milles nad teevad enesehindamise selle kohta, kas ja kui palju nad täidavad nende suuniste peatükkides 4.1–4.5 ja 4.8 ning ülekantavuse suuniste (et täiendada kriisilahendusköblikkuse hindamist ülekandestrategie jaoks) (ülekantavuse suunised)⁵ peatükkides 4 ja 5 sätestatud suutlikkust, ning võttes arvesse ametiasutustelt kahe aasta jooksul saadud tagasisidet, sealhulgas järgmised elemendid:

- a. suutlikkuse saavutamise aste (madal, keskmine, kõrge, ei kohaldata);
- b. kirjeldus, kuidas suutlikkus on saavutatud või miks seda ei peeta alapunkti a alusel kohaldatavaks;
- c. nendes suunistes ja finantsinstitutsiooni suunistes sätestatud kriisilahendusköblikkuse suutlikkuse puuduste hindamine selle kohta, kuidas ja millal seda puudust saab kõrvaldada;
- d. kirjeldus, kuidas suutlikkus on integreeritud praeguste suundumuste jätkumisse;
- e. kirjeldus, kuidas suutlikkus on seotud finantsinstitutsiooni finantsseisundi taastamise kavaga (nt kas kriisilahenduse korra toimimise järjepidevus toetab ka finantsseisundi taastamise võimalusi, näiteks võõrandamisi, või kas finantsseisundi taastamise korda kasutatakse kriisilahenduse toetamiseks);
- f. mis tahes sise- või välis hinnangud selle kohta, kuidas finantsinstitutsioon on neid suuniseid kohaldanud, sealhulgas sise- või välisauditi aruanded, väliskonsultantide hinnangud, eelkatsed või järelevalvearuanded;
- g. mis tahes täiendav teema, mille on kindlaks määranud asjaomane kriisilahendusasutus (nt hiljutisest majanduslangusest või turusündmusest õpitu).

125. Punktis 124 sätestatud enesehindamise kommenteeritud kokkuvõttes peaksid finantsinstitutsioonid tegema järgmist.

- a. Esitama oma arusaama kriisilahendusasutuse määratletud kriisilahendusstrateegiast ning oma ja asutuse(te) rollist selle strateegia täitmisel.
- b. Kirjeldama oma katsetamis- ja tagamisaamistikku, mis võimaldab neil tagada oma suutlikkust toetada kriisilahenduse strateegia täitmist pidevalt.
- c. Tegema kokkuvõtte oma enesehindamisest põhiliste kriisilahenduse valdkondade kaupa järgmiselt:

⁵ Suunised EBA/GL/2022/11 finantsinstitutsioonidele ja kriisilahendusasutustele, et täiendada kriisilahendusköblikkuse hindamist ülekandestrategie jaoks (ülekantavuse suunised).

- i. juhtimine;
- ii. kriisilahenduse korral tegevuse järjepidevus ja juurdepääs finantsturutaristutele⁶;
- iii. kahjumikatmis- ja rekapitalizeerimisvõime;
- iv. likviidsus ja rahastamine kriisilahenduse ajal;
- v. juhtimisteabesüsteemid⁷;
- vi. teabevahetus;
- vii. ülekantavus ja restruktureerimine.

126. Finantsinstitutsioonid peaksid esitama aruandeid kriisilahendusasutusele vähemalt iga kahe aasta tagant. Esimene aruanne tuleks esitada 31. detsembriks 2024.

127. Piiriüleste kriisilahendusgruppide kontekstis peaks kriisilahendussubjekt esitama enesehindamise aruande kas konsolideerimisgrupi tasandi kriisilahendusasutusele (või mitme isiku suhtes kriisilahenduse algatamise strateegia korral asjaomasele kriisilahendusasutusele) või kui üksus ei ole kriisilahendussubjekt, siis kohalikule kriisilahendusasutusele.

128. Kui see koostatakse, tuleks üksuse, mis ei ole kriisilahendussubjekt, enesehindamine töötada välja konsolideerimisgrupi kriisilahendusstrateegia alusel ja koostöös kriisilahendussubjektiga.

129. Punkti 124 viidatud enesehindamise aruande koostamisel peaksid finantsinstitutsioonid järgima oma kriisilahendusasutuse poolt ette nähtud vormi.

4.7. Mitmeaastane katsetamisprogramm

130. Kriisilahendusasutused peaksid, võttes arvesse peatükis 4.6 viidatud enesehindamise aruannet ja eelkõige punkti 124 alapunktides d–f nõutud elemente, võtma vastu mitmeaastase kriisilahenduskölblikkuse katsetamise programmi nende pädevusse kuuluvate finantsinstitutsioonide jaoks. Programm peaks hõlmama kogu suutlikkust, mis on sätestatud nendes suunistes ja EBA ülekantavuse suunistes⁸.

131. See peaks hõlmama kolme aastat (viimased kaks on soovituslikud), et võimaldada finantsinstitutsioonidel optimeerida oma kriisilahenduse kavandamise jõupingutusi. Kriisilahendusasutus peaks seda igal aastal ajakohastama/kinnitama. Iga-aastase läbivaatamise tulemustest tuleks finantsinstitutsioonide teavitada põhjendamatult viivitusega.

⁶ Finantsturutaristud.

⁷ Juhtimisteabesüsteemid.

⁸ EBA/GL/2022/11.

132. Kriisilahendusasutused peaksid edastama finantsinstitutsioonidele punktis 130 viidatud kriisilahendusköblikkuse katsetamise programmi ja selle iga-aastased ajakohastused või kinnitused, nagu on viidatud punktis 131, hiljemalt koos kriisilahenduskava ja kriisilahendusköblikkuse hindamise kokkuvõttega vastavalt direktiivi 2014/59/EL artikli 10 lõike 7 punktile a.
133. Kriisilahendusasutused peaksid, võttes arvesse 4. lisas esitatud mittetäielikku loetelu, sätestama (punktis 130 viidatud) kriisilahendusköblikkuse katsetamise programmis hindamiste, testide, meetodikate, tavade ja vahendite valiku, mida nad kavatsevad kasutada, et katsetada finantsinstitutsioonide poolt nende kriisilahendusstrateegia täitmise toetamiseks kehtestatud korra asjakohasust.
134. Kaalutledes katsetamismeetodite valikut oma kriisilahendusköblikkuse katsetamise programmis, nagu on sätestatud punktis 130, peaksid kriisilahendusasutused järgima riskipõhist käsitlust, mis põhineb finantsinstitutsioonide riskiprofiilil, suurusel ja ärimudelil (nt järelevalvealase läbivaatamise ja hindamise protsessi kategoriseerimine⁹) ning järelevalvealase läbivaatamise ja hindamise protsessi üldisel punktisummal,¹⁰ ning võtma arvesse järgmist:
- a. kriisilahendusköblikkuse areng/ulatus, kui palju on täidetud nendes suunistes sätestatud kriisilahendusköblikkuse suutlikkus, ja
 - b. sisemise kriisilahendusköblikkuse tagamise töö üldine kvaliteet, mida tõendab enesehindamise aruanne.
135. Piiriüleste kriisilahendusgruppide kontekstis peaksid grupi tasandi kriisilahendusasutused ja nende suuniste kohaldamisalasse kuuluvate tütarettevõtjate kriisilahendusasutused arutama mitmeaastast kriisilahendusköblikkuse katsetamise programmi.
136. Piiriüleste konsolideerimisgruppide korral peaks kriisilahendusüksuste mitmeaastase kriisilahendusköblikkuse katsetamise programmi, sealhulgas selle raames tehtavad testid, tegema kas kriisilahendusüksuse kriisilahendusasutus või vastuvõtavad kriisilahendusasutused koostöös kriisilahendusüksuse kriisilahendusasutusega - vastavalt nendevahelisele kokkuleppele.
137. Kriisilahendusasutused peaksid jagama finantsinstitutsiooniga ja piiriülese konsolideerimisgrupi korral vähemalt kriisilahenduse kolleegiumi liikmetega kõigi selliste testide tulemusi, mis on tehtud kooskõlas punktis 130 viidatud kriisilahendusköblikkuse katsetamise programmiga.

⁹ „Järelevalvealase läbivaatamise ja hindamise protsessi kategoriseerimine“ – finantsinstitutsiooni süsteemse tähtsuse näitaja, mis on määratud tema suuruse ja keerukuse ning tegevusulatuse alusel. Vt ka EBA järelevalvealase läbivaatamise ja hindamise protsessi läbivaadatud suuniste punkt 2.1.1 (EBA/GL/2022/03).

¹⁰ Vt määratlus EBA järelevalvealase läbivaatamise ja hindamise protsessi läbivaadatud suunistes (EBA/GL/2022/03), lk 21. „Järelevalvealase läbivaatamise ja hindamise protsessi üldskoor“ – järelevalvealase läbivaatamise ja hindamise protsessi üldhindamisele tuginev finantsinstitutsiooni elujõulisusele avalduva üldriski arvnäitaja.

4.8. Strateegiaraamistik

138. Liidu emattevõtja ja kriisilahendusüksused kriisilahendusgrupis, mille suhtes kohaldatakse kas määruse (EL) nr 575/2013 artiklit 92a või 92b või mille koguvara kriisilahendusgrupi tasandil ületab 100 miljardit eurot, ning asjaomase kriisilahendusasutuse määratud ettevõtjad, kelle suhtes ei kohaldata määruse (EL) nr 575/2013 artiklit 92a ja kes kuuluvad kriisilahendusgruppi, mille koguvara on väiksem kui 100 miljardit eurot, kuid mille puhul kriisilahendusasutus on hinnanud, et see võib põhjustada maksejõuetuse korral süsteemse riski vastavalt direktiivi 2014/59/EL artikli 45c lõikele 6, peaksid välja töötama strateegiaraamistiku.
139. Strateegiaraamistikku tuleks nõuda muudelt kui punktis 138 nimetatud finantsinstitutsioonidelt, kui kriisilahendusasutuse hinnangul on see põhjendatud organisatsiooni keerukusega ja sellest tuleneva vajadusega kriisilahenduskölblikkuse suutlikkuse kõrgetasemelise koordineerimise järele.
140. Strateegiaraamistik peaks sisaldama järgmist¹¹.
- a. Määratleb kõrgema juhtkonna peamised rollid ja kohustused kriisilahenduse ettevalmistamisel ja selle ajal.
 - b. Sätestab probleemi ja ajakava, mille kohta peaks juhtkond tegema otsuseid kriisilahenduse ettevalmistamisel ja selle käigus.
 - c. Määrab alamstrateegiate aktiveerimise käivitajad (kriisiohjestrategie, ülekandestrategie, hädaolukorrakava juurdepääsuks finantsturutaristutele, teabevahetus).
 - d. Sätestab teabeallikate allikad, tähtajad ja vormi, mis toetavad juhatuse otsuseid.
 - e. Näitab, kuidas kriisilahendusstrateegia rakendamise eri elemendid üksteist mõjutavad, eelkõige:
 - i. kriisiohje teostamine (kriisiohjestrategie);
 - ii. ülekandestrategie (kui see on asjakohane);
 - iii. hindamine;
 - iv. rahastamine ja likviidsus kriisilahenduse ajal (sealhulgas tagatiste järelevalve / kriisilahenduse rahastamise strateegia);
 - v. juurdepääs finantsturutaristutele (sealhulgas hädaolukorrakavad);
 - vi. tegevuse järjepidevus (sealhulgas teenuste kataloog);

¹¹ Strateegiaraamistiku ülesehituse põhjalik kirjeldus on 5. lisas.

vii. ettevõtte reorganiseerimise kava.

141. Finantsinstitutsioonid peaksid ajakohastama oma strateegiaraamistikke vähemalt kord aastas või pärast nende õigusliku või organisatsioonilise struktuuri või tegevus- või finantstingimuste muutmist, mis võib oluliselt mõjutada või tingida vajaduse muuta strateegiaraamistikku. Iga-aastase läbivaatamise tulemustest tuleks põhjendamatult viivitusega teavitada kriisilahendusasutusi.

142. Kriisilahenduskölblikkuse suuniste 3. lisa järel lisatakse 4. ja 5. lisa järgmiselt:

4. lisa. Mittetäielik loetelu meetoditest, mis on kättesaadavad kas finantsinstitutsioonidele tagamistegevuseks või asutustele katsetamiseks

a. Enesekinnitamine Kui finantsinstitutsioon kinnitab ise oma vastavust eeskirjale.

b. Enesehindamine Enesehindamine on finantsinstitutsiooni enda suutlikkuse hindamine täita nõutud ülesandeid õigeaegselt ja saavutada oodatud kvaliteet. Enesehindamine eeldab olemasolevate protsesside ja menetluste läbivaatamist ning potentsiaalselt varasematest stressiolukordadest saadud õppetundide läbivaatamist. Enesehindamise tulemus on finantsinstitutsiooni suutlikkuse ja asutuse ootuste vahelise lõhe analüüs.

c. Ühing jagab oma süsteemide või sisetestide tulemusi ametiasutustele esitluste / üksikasjaliku juhendi kaudu. Üksikasjaliku juhendi test registreerib toimingu iga etapi juhtimisteabesüsteemi või menetluste kaudu alates selle käivitamisest kuni lõpliku otsuse tegemiseni.

d. Hädaolukorraõppus Strateegia valitud etappide protsessipõhine, sihipärane ja paindlik usutavuskontroll.

e. Eelkatse Eelkatsed on realistlikud matkeõppused, milles finantseerimisasutused katsetavad (valitud) osa elementidest, mille kriisilahendusamet on kindlaks teinud kriisiolukorra katsesündmuse põhjal, ning teevad kindlaks parendatavad valdkonnad, et tagada kriisilahendusstrateegia tulemuslik ja õigeaegne rakendamine.

f. Lauaõppus	<p>Esialgne etapp, et täiustada strateegiaid ning tagada standardimine, järjepidevus ja vastavus põhiprotsesside dokumenteerimise nõuetele üksiketappide kaupa, sealhulgas ajastuse, vastutuse ja sõltuvuste osas.</p> <p>Tagakontorikatsetamine, milles võrreldakse eri dokumentide arvandmeid, et hinnata andmekogumi täpsust ja usaldusväarsust.</p>
g. Siseaudit	<p>Kriisilahendussuutlikkuse läbivaatamine siseauditi poolt, mis on osa finantsinstitutsiooni jätkuva kriisilahendusköblikkuse tagamise tegevusest.</p>
h. Sõltumatu kolmanda osapoole kontroll	<p>Kriisilahendusköblikkuse kontroll kolmanda isiku eksperdi poolt.</p>
i. Põhjalik läbivaatamine	<p>Krediidiasutuse või investeerimisühingu ruumides teatud teemal eelmääratletud ajakava raames läbiviidav põhjalik läbivaatamine.</p>
j. Kohapealne kontroll	<p>Kohapealsed kontrollid on ametiasutuste poolt eelmääratletud ulatuse ja ajakavaga teostatavad uurimised ja katsed, mis toimuvad finantsinstitutsioonide ruumides. Kontrollid peaksid olema sekkuvad, järgides samas proportsionaalsuse põhimõtet, ning nende eesmärk peaks olema anda üksikasjalik ülevaade protsesside nõuetekohasusest ja teostamisest.</p>

5. lisa. Strategiaraamistik

Strategiaraamistiku põhjalik kirjeldav ülesehitus

